

Fabrikör Bergengrens fabrik & kontorslokaler

År 1913 byggde man denna vackra byggnad ut med Viskans kant och år 2022 står den fortfarande kvar. Det var byggnadsmästare Oscar Ohlson som byggde denna stora byggnad och Lars Kellman som arkitekt. Under 1800-talet kom det nya textila råmaterialet bomull och medförde ett uppsving inom den befintliga färgerinäringen och den öppnade vägar för nya hantverksfabriker för bland annat tryckning av textila mönster. Efter branden år 1827 förnyade boråsfärgerierna och tryckerierna sina anläggningar och Borås var ledande i färgeri i landet under 1800-talet. Utvecklingen förstärktes av den alltmer ökande hemvävningen av bomullsvaror, samtidigt som Sveriges första mekaniska bomullsväveri startades av Sven Erikson år 1834 i Rydboholm. I Rydboholm där finns det fortfarande liv i fabriken fast i alltmer lugnare tempo och i mindre skala. Det finns mycket gamla byggnader kvar ifrån den blomstrande tiden som var under 1800 och 1900-talet, stora delar finns kvar av den gamla fabriken och även arbetarbostäder.

Denna bild fotograferade jag år 2015 tror jag och än i dag så den lika vacker. Det var dessutom förbjudet att starta färgerier på landsbygden för år 1846, vid mitten av århundradet startade även fabriksmässigt bedriven garveriverksamhet som på 1860-talet vuxit till större fabriker, bland annat Norrvikens Garveri i Simonsland. Stadens första moderna textilfabrik som alltså var Wiskaholm som startades år 1857 av engelsmannen Edward Davis. En ångmaskin drev de 73 vävstolarna som placerades i en industribyggnad med sågtandstak, uppbyggd av sten ifrån Krokhallsberget. Företaget försattes i konkurs på grund av uteblivna bomullsleveranser som berodde på det amerikanska inbördeskriget 1861–1864. Konkursboet Wiskaholms Väfveri AB övertogs år 1869 av Petter Andreas Åkerlund och Anders Andersson från Fritsla de två hade allierats sig med boråsgarvaren Petersson och bolaget ändrades till Borås Wäfveri Akitebolag. Men Petter Andreas Åkerlund valde att gå sin egen väg genom att etablera Druvefors Väveri AB vid Druverforsfallet år 1871. Han lät uppföra fabriksbyggnaden i gråsten precis samma som Sven Erikson gjorde i Rydboholm och det är i dag stadens äldsta bevarade industribyggnad och var även stadens enda fabriksbyggnad som utnyttjade vattenkraften i Viskan.